

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษาวิจัยและข้อเสนอแนะ

ชาวไทยของเป็นชาวไทยกลุ่มหนึ่งซึ่งอาศัยอยู่ในจังหวัดลำพูน ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์กล่าวว่า ในปี พ.ศ. 2438 พระยาภาววิละต้องการฟื้นฟูเมืองลำพูนขึ้นมาใหม่ จึงอพยพไพร่พลจากเชียงใหม่ 500 คน ลำปาง 500 คนและชาวของ 10,000 คน เข้ามาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดลำพูน บริเวณที่มีการตั้งถิ่นฐานของชาวไทยของนั้น เจ้าเจ็ดคนกำหนดให้ตั้งถิ่นฐานตรงข้ามกำแพงเมืองใกล้ตัวเมืองลำพูน นอกจากนี้บริเวณที่มีการตั้งถิ่นฐานของชาวไทยของที่สำคัญอีกแห่งคือบริเวณแม่น้ำทา แม่น้ำกวง และแม่น้ำปิง ไหลมาบรรจบกันบริเวณนี้นอกจากจะเป็นแหล่งอาหารแล้ว ยังเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญระหว่างลำพูนกับหัวเมืองต่างๆ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่าจังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่มีชาวไทยของอาศัยอยู่มากที่สุด และตั้งหลักฐานเป็นปึกแผ่นมั่นคงตราบเท่าทุกวันนี้

ชาวไทยของเป็นกลุ่มชนที่ยึดมั่นอยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของตนอย่างเคร่งครัดพอสมควร จะเห็นได้จากภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน การดำรงชีวิตในครอบครัวและสังคม แต่ปัจจุบันเทคโนโลยีใหม่ๆ รวมทั้งวัฒนธรรมจากทางภาคกลางของประเทศไทย รวมทั้งอารยธรรมจากประเทศตะวันตก เริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย รวมทั้งชาวไทยของด้วย สิ่งเหล่านี้อาจมีอิทธิพลทำให้วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยมต่างๆ ของชาวไทยของตลอดจนประเพณีการเล่านิทานต้องสูญหายหรือเปลี่ยนแปลงไป ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องศึกษารวบรวมนิทานชาวไทยของ เพื่อให้คงอยู่สืบไป

ผลของการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

การจัดประเภทนิทานชาวไทยของ

นิทานชาวไทยของ ที่รวบรวมได้ทั้งหมด 63 เรื่อง ผู้วิจัยได้จัดประเภทนิทาน โดยยึดหลักเกณฑ์การแบ่งนิทานตามรูปแบบ (Form) ได้ 5 ประเภทดังนี้

1. นิทานปรับปรา	4 เรื่อง
2. นิทานท้องถิ่น	22 เรื่อง
2.1 นิทานอธิบายเหตุ	9 เรื่อง
2.2 นิทานเกี่ยวกับความเชื่อ	2 เรื่อง

2.3	นิทานวีรบุรุษ	4	เรื่อง
2.4	นิทานคติสอนใจ	7	เรื่อง
3.	เทพนิยาย	1	เรื่อง
4.	นิทานเรื่องสัตว์	5	เรื่อง
5.	นิทานตลก	31	เรื่อง
5.1	นิทานตลกไม่หยาบโหลน	20	เรื่อง
5.2	นิทานตลกหยาบโหลน	11	เรื่อง

ภาพสะท้อนจากนิทานชาวไทยของ

นิทานชาวไทยของ สามารถสะท้อนภาพสังคมของชาวไทยของในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ชีวิตความเป็นอยู่

1.1 อาชีพ สังคมไทยของเป็นสังคมเกษตรกรรม เป็นสังคมเล็กๆ ที่ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ค่อนข้างเรียบง่าย การประกอบอาชีพของชาวไทยของโดยส่วนรวมเป็นการประกอบอาชีพเพียงเพื่อการยังชีพเท่านั้น อาชีพของชาวไทยของส่วนใหญ่จะเป็นการทำไร่ทำนาเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการหาของป่า เนื่องจากยังคงมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้จังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่มีผลิตผลของลำไยมาก อาชีพอีกอาชีพหนึ่งที่ชาวไทยของทำกันมากคือรับจ้างขึ้นลำไย

1.2 ระบบครอบครัว นิทานชาวไทยของสะท้อนให้เห็นว่า ลักษณะครอบครัวของชาวไทยของจะเป็นครอบครัวขยาย เมื่อผู้ชายแต่งงานกับผู้หญิงสาว ฝ่ายชายจะไปอาศัยอยู่บ้านฝ่ายหญิง เพื่อเป็นแรงงานในครอบครัวของฝ่ายหญิง และเป็นการตอบแทนคุณของพ่อแม่ฝ่ายหญิงที่ผู้ชายได้ลูกสาวของเขา และยังเป็นการศึกษาฝ่ายหญิงให้รู้หน้าที่ของแม่บ้านแม่เรือนอีกด้วย

1.3 การคมนาคมขนส่ง การไปมาหาสู่ของชาวไทยของที่ปรากฏ ในนิทานถ้าเป็นการเดินทางทางบก ก็ใช้การเดินทางไปมาหาสู่ ทางน้ำใช้เรือพายเป็นพาหนะ นอกจากนี้นิทานบางเรื่องยังสะท้อนให้เห็นความก้าวหน้าทางการคมนาคม กล่าวคือ ถ้าเดินทางข้ามจังหวัดลำพูน เช่นจากลำพูนมาเชียงใหม่จะใช้รถโดยสาร

1.4 บ้านพักอาศัย ลักษณะบ้านพักอาศัยชาวไทยของ มักปลูกบ้านที่มีห้องนอนเดียว

1.5 การอบรมสั่งสอน ชาวไทยของจีนนิทานเป็นเครื่องมือในการกล่อมเกลาคิดใจ ให้บุคคลทำความดี โดยแทรกข้อคิดคติธรรมต่างๆ ลงในนิทาน นิทานชาวไทยของสะท้อนการอบรมสั่งสอนในด้านต่างๆ เช่น สอนให้ทำความดี ทำดีได้ดี สอนให้เป็นคนขยันหมั่นเพียร สอนให้รู้จักประมาณตน ประพฤติตนให้อยู่ในความไม่ประมาท รวมทั้งให้รู้จักช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น เป็นต้น

2. ความเชื่อ นิทานชาวไทยของสะท้อนความเชื่อในด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 ความเชื่อทางพุทธศาสนา ความเชื่อทางพุทธศาสนาที่ปรากฏในนิทานชาวไทยของ ได้แก่ ความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม ตามหลักทางพุทธศาสนาถือว่า บุคคลทำกรรมใดย่อมได้รับผลกรรมนั้นตอบสนอง นอกจากนี้ยังสะท้อนความเชื่อในเรื่องนรกสวรรค์ เชื่อว่าบุคคลที่ทำความดี เมื่อตายไปจะได้มีความสุขบนสวรรค์ในทางตรงกันข้าม ถ้าทำความชั่วจะต้องไปชดใช้กรรมในนรก

2.2 ความเชื่อในเรื่องผีสังเทวดา เป็นความเชื่อในสิ่งที่ไม่เป็นตัวตน ซึ่งเป็นความเชื่อดั้งเดิมของมนุษย์

2.3 ความเชื่อในเรื่องความฝัน ชาวไทยของเชื่อว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในความฝันจะมีความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในชีวิตจริง

2.4 ความเชื่อในเรื่องของวิเศษ ของวิเศษเป็นสิ่งที่มีความสมบัติพิเศษ สามารถบันดาลสิ่งต่างๆ ตามที่ปรารถนา ผู้ที่จะได้ครอบครองของวิเศษในนิทานชาวไทยของ มักเป็นตัวละครที่พิการหรือคนยากจน

2.5 ความเชื่อในเรื่องพระอินทร์ ชาวไทยของเชื่อว่าพระอินทร์เป็นเทพที่จะช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ คอยคุ้มครอง ปกป้องผู้ที่ประพฤติดี พระอินทร์ในนิทานชาวไทยของมักจะปรากฏเพื่อช่วยเหลือตัวละครที่มีบุญญาธิการแต่ตกยาก หรือช่วยเหลือคนดี

2.6 ความเชื่อในเรื่องการเผาศพ ชาวไทยของเชื่อว่า หากเผาศพในวันพระ จะทำให้เกิด เหยวร้าย ทำให้ลูกหลานที่อยู่ข้างหลังไม่มีความเจริญ

3. ประเพณี ประเพณีที่ปรากฏในนิทานชาวไทยของ ได้แก่ประเพณีแ้วสาว สังคมของชาวไทยของเป็นสังคมเกษตรกรรม ดังนั้น เวลากลางวันทั้งชายและหญิงต้องออกไปทำไร่ไถนา โอกาสที่

หนุ่มสาวมาพบกันจึงมีน้อย ช่วงเวลาที่เหมาะสมจะเป็นเวลากลางคืน หลังประกอบภารกิจต่างๆ และหลังรับประทานอาหารเรียบร้อยแล้ว ชายหนุ่มจะไปหาหญิงสาวเพื่อเกี่ยวพาราตีกัน

4. ค่านิยม ค่านิยมที่ปรากฏในนิทานชาวไทยของได้แก่

4.1 ค่านิยมเกี่ยวกับคู่ครองของกษัตริย์ หญิงสาวที่คู่ครองกับกษัตริย์หรือพระยาเจ้าเมือง มักเป็นหญิงสาวที่สวยงาม ฉลาด ไม่เห็นความสำคัญของชาติกำเนิดหรือคุณสมบัติอื่นๆ และกษัตริย์หรือพระยาเจ้าเมืองต้องมีการทดสอบความสามารถ บางอย่างเพื่อที่จะได้นางมาเป็นคู่ครอง

4.2 ค่านิยมเกี่ยวกับการเลือกคู่ครองของหญิงสาว ชาวไทยของมีค่านิยมเกี่ยวกับคู่ครองของหญิงสาวว่า ต้องเป็นคนขยันขันแข็ง ไม่คำนึงถึงรูปร่างหน้าตาหรือฐานะ คู่ครองที่ขยันสังเกตได้จากมือที่หยากไร่ การที่หญิงสาวต้องเลือกชายที่ขยันเนื่องมาจากชาวไทยของส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม คนที่ขยันขันแข็งมักมีแรงหักไร่่างตางพงประกอบอาชีพสร้างฐานะได้เร็ว

4.3 ค่านิยมเกี่ยวกับคนโกหก ชาวไทยของเห็นว่า คนโกหกปลิ้นปล้อนเป็นคนที่คบไม่ได้ เป็นบุคคลที่มีพิษมีภัยมากกว่าคนประเภทอื่น เช่น คนขี้เกียจ หรือคนขี้โมย คนโกหกปลิ้นปล้อนมักจะถูกรังเกียจจากสังคมทุกชนชั้น

4.4 ค่านิยมเกี่ยวกับความฉลาด คนฉลาดมักได้รับการยกย่องจากสังคม มักจะได้รับเลือกให้เป็นผู้นำของชุมชน เพราะคนส่วนใหญ่เชื่อว่า คนฉลาดจะเป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาและทำให้สังคมอยู่รอด

4.5 ค่านิยมเกี่ยวกับวาจาที่ไพเราะ ผู้ที่วาจาไพเราะอ่อนหวานจะทำให้ผู้อื่นเอ็นดูรักใคร่

4.6 ค่านิยมเกี่ยวกับการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สังคมชาวไทยของจะเป็นสังคมที่มีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

4.7 ค่านิยมเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร ชาวไทยของเห็นว่าคนที่ขยันหมั่นเพียร จะได้รับการยกย่องจากสังคม และมีโอกาสสร้างฐานะให้ร่ำรวยเป็นปึกแผ่นได้ ตรงกันข้ามกับคนขี้เกียจ ไม่ขยันทำมาหากิน ชีวิตจะจมดิ่งสู่ความพวยพะ

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากชาวไทยของเป็นชนกลุ่มใหญ่ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดลำพูน การรวบรวมนิทานชาวไทยของครั้งนี้ ผู้วิจัยออกเก็บข้อมูลภาคสนาม ได้เฉพาะในบางหมู่บ้าน ของแต่ละอำเภอในจังหวัดลำพูน นิทานชาวไทยของที่รวบรวมได้จึงอาจจะมีเนื้อหาไม่ครอบคลุม และอาจจะสะท้อนภาพสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยของได้เพียงบางส่วน ดังนั้นผู้ที่สนใจควรจะได้เก็บข้อมูลนิทานชาวไทยของเพิ่มเติม เพื่อให้ได้เนื้อหาของนิทานนอกเหนือจากที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมไว้ นอกจากนี้ควรมีการพิมพ์เผยแพร่ นิทานชาวไทยของสู่ผู้อ่าน เพื่อสร้างความสนใจและกระตุ้นให้ผู้อ่านเห็นคุณค่าของนิทานชาวบ้าน โดยเฉพาะนิทานชาวไทยของ อันจะส่งผลให้คนส่วนใหญ่เกิดจิตสำนึกในการ อนุรักษ์นิทานพื้นบ้านไว้ ไม่ให้สูญหาย